

overbevist om vilde lykkes, ligge der hensygned, maaffee med Planterne tildeels oprevne og nogle aldeles borte, da at sige, at det er Raadhed og Tyveri; men hvem siger, om Raadhed har været tilstede, førend Planten var bortvisnet, eller at der er bortstjaalet andet end det henvisnede Riis. Det er netop det, der skeer med den Art Plantager, og det forekommer mig, at den ærede Ordfører sagde, at det var den Slags Plantninger, som maatte gjen- tages 2, 3 Gange, førend de lykkedes (Ordføreren: Det gjaldt om Klitplantning). Jeg troede, det gjaldt ogsaa Skovplantningen, at det var fælles, at det var Noget, som ogsaa var Tilfældet med Plantningen i Klitterne. Jeg har fra min Barndom af i den Egn, hvor jeg har hjemme, i det nordlige Sjælland, seet Plantninger udføre, og jeg har seet, hvilken vedvarende Kamp der behøves for at faae Planterne til at lykkes; men jeg har ogsaa seet, at de kunne lykkes; men just paa Grund af denne vedvarende Kamp, som behøves, for at Plantningen skal lykkes, just derfor skal man tage den stedlige Interesse med, og da det viser sig, at det ærede Udvalg, som har undersøgt Sagen, ikke kan bære det over sit Hjerte at bebyrde de nærmeste Steder med denne Udgift, saa synes mig, at deri ligger en simpel Opfordring for Rigsdagen, for Folkethinget, til hellerikke at bebyrde Statskassen nu i dette Dieblik dermed. Sagen er ikke moden, saalænge det ikke er netop de deri interesserede Amt, de stedlige administrative Inddelinger, som bede Statskassen komme sig til Hjælp for at ordne dette Forhold. Skulde der gøres Noget ved disse Plantninger fra Statskassens Side, saa maatte det skee paa en ganske anden Maade. Det er ikke Statskassen, naar den skal arbejde ene og arbejde i det Store, der skal sprede sin Virksomhed til mange forskellige smaa Steder, til affondrede Steder, hvor Betsostningen bliver fordoblet, fordi Stederne ligge fjernt fra hinanden. Vil Staten skabe Skove i Klitterne, saa skal den kjøbe saameget Terrain sammen paa et Sted i Klitterne, at den der kan danne en heel Skov, og vil Staten derimod benytte Klitplantningerne for i det Hele at skaffe Klitterne en bedre Skik, hvorved de kunne blive bedre istand til at

modtage en ny Sandflugt, bedre istand til at ligge roligt hvert Aar, og ikke flyve med Sandet, saa skal den ikke gaae videre end til at slutte sig til de stedlige Bestræbelser, da disse have den allerhøieste Interesse af at naae dette. Forslaget, som det foreligger fra Regjeringen, tager sig efter min Overbevisning for megen Ret over de stedlige Erkjendelser; det tvinger dem ind paa en Vej, som de ikke have Lyst til at gaae, og tilbyder vel Statens Understøttelse, men paa en urigtig Tid. Forslaget derimod, saaledes som det vilde komme til at see ud, naar Endringsforslagene bleve vedtagne, viser hele Foretagendet over paa et ganske andet Gebeet og forsøger, ad indirecte Vej at frigjøre alle de meest Interesserede, Klitsoagnene indbefattede, fra enhver Pligt, enhver Byrde, som Klitvæsenet paalægger dem; men det er det Samme som ad directe Vej at føre Staten til at blive Gier af samtlige Klitter og til at overtage alle de dermed forbundne Byrder og Udgifter. Begge Dele ere efter min Mening feilagtige, og jeg skal derfor raade til, først at bortstemme det ærede Udvalgs Forslag til § 1, og dernæst Regjeringens § 1; naar vi ere færdige dermed, har Lovudkastet tabt sin Braad, og det falder da sammen af sig selv. Det nuværende Dieblik er ikke beleiligt til at føre denne Sag bort fra den simple, naturlige Vej, hvor den nu er, at der aarlig efter Skjønsmhed gives et Bidrag af Finansskassen til at fremhjælpe disse Plantninger, indtil man seer, om de kunne blive til Noget, og skulde man finde sig opfordret til at forsøge, om man virkelig kunde forvandle Klitterne til Skov, saa skulde man vælge det Sted, hvor de Forsøg, der ere gjorte, ere lykkedes bedst; der skulde man paa engang kjøbe et saa stort Terrain, som kunde udgjøre et heel Skovdistrikt, arbejde derpaa med Kraft, og bringe det til et Resultat, saa var det vist, der kunde komme Noget ud deraf, og saa gaves der derved et Exempel, navnlig for de private Giere. En af de store Feil, som det ærede Udvalg her har begaaet, er, at det har forsøgt at gjøre de private Giere frie for deres Kliteiendomme til høie Priser, og anden Betydning ligger der egentlig ikke i Forslagene.